

ko ta zložene v narodnem duhu. Obé delí ste na prodaj pri Lercherju; „Vodniku“ veljá 10 kr., „Noč“ pa 20 kr.

— Deželni zbor se zopet začne v četrtek.

— Matičini odbor ima sejo 11. dne t. m. ob 5. uri popoldne v sobi čitavnice tukajšne. Vabilo z naznanilom razprav se je že razposlalo.

— 6. dne t. m. ob 10. uri dopoldne ima v dvarani mestni društvo za kupčijske bolnike svoj letni zbor.

— Stari udje sv. Mohora družba in kdor se hoče iz ljubljanske dekanije z nova vpisati va-njo, naj se pri g. Ant. Lésarji meseca januarja oglasé.

— Z veliko pohvalo v gledišču sprejeta kranjsko-zgodovinska žaloigra „Der Untergang Metullums“ od H. Penna je prišla na svetlo, posvečena našemu prečastitemu županu gosp. dr. Costa-tu. Cena ji je 80 kr.

— Ravnateljstvo c. k. gimnazije je odgovorilo v poslednjem listu „Novic“ na naš sestvavek „žalostna prikazen na naši gimnazii.“ Hvaležni smo mu za ta odgovor zato, da smo izvedeli, da naše „žalovanje“ vendar ni bilo brez dobre „podstave“, ker nam sl. ravnateljstvo pripoveduje, da je letos res bilo 9 dijakov slovensčine oproščenih, po takem tedaj res „cela kopica“, kakor slovenski narod imenuje „kopo“, „kopico“, ne pa kakor „kopico“ prestavlja tisti referent, ki jo je v „Laib. Ztg.“ imenoval „ein ganzer Haufen.“ Ravno iz te „kopice“ za leto 1865 pa se vidi, da oprostovanje učencev čvrsto napreduje, kjer v poprejšnjih letih se je izmed 718 učencev jih oprostilo le 15, — da po takem tudi je bilo naše „žalovanje“ upravičeno. Čeravno dosihmal nismo tako srečni bili, da bi bili — kar vendar ne sme nobena skrivnost biti! — izvedili imena vseh letošnjih oproščencev, smo vendar izvedili nektera, ki jih nikakor ne moremo spraviti pod krilo navedenega ministerskega ukaza. Tudi nismo bili tako srečni, da bi bili navedeni ministerski ukaz v roke dobili, ki ga je sl. ravnateljstvo „od besede do besede“ citiralo, ki pa se že ne ujema z besedami, ki jih je isti dan „Laib. Ztg.“ prinesla, kajti naj nam ne zameri sl. ravnateljstvo, da nam je le ministerski ukaz veljaven, ne pa kako drugo tolmačenje. Iz vsega tega naj sl. ravnateljstvo drage volje povzame, da naše „žalovanje“ še — ni potolaženo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Na čelo današnjemu novičarju stavimo državno gospodarstvo našega cesarstva v letošnjem letu, kakor ga odločuje cesarska postava od 30. dec. l. l. Da sedanje Belkredijevo ministerstvo, katero je prevzelo od svojih prednikov prežalostno zapuščino, naše zaupanje res zaluzi in da pravo pot hodijo tisti poslanci, kateri to ministersvo podpirajo, da se sčasoma reši država iz zadreg, v ktere jo je poprejšnje večletno gospodarstvo pogreznilo, očitno se vidi iz tega, kar je minister denarstva grof Lariš razložil presvitlemu cesarju, ko mu je načrt državnih stroškov in dohodkov za leto 1866 izročil in ki ga je vsled patenta 20. septembra l. l. Njih Veličanstvo tudi potrdilo. Da vseh krivih potov sedanje ministerstvo ne more v enem hipu poravnati, vsak pameten človek lahko previdi, kdor vé, da še celó pri majhnem gospodarstvu ne more sin v enem ali dveh letih vsega v red spraviti, ako je po očetu prevzel skor da na kant djano gospodarstvo. Poslušajte tedaj, kako bo to leto! Vsi stroški našega cesarstva so izrajtani na 531 milijonov in 272.881 gold., — prihodki pa na 491 milijonov in 134.735 gold.; po takem bi na koncu leta primanj-

kalo 40 milijonov in 139.146 gld., memo 80 milijonov gold., ki jih je preteklo leto zmanjkalo, tedaj lani na pol več. Ministerstvo misli, da 4 milijone in pol bode prihranilo s tem, da se bodo sèm ter tje nekteri stroški zmanjšali, 35 milijonov in pol pa bo treba na pòsodo vzeti. Prejšnje ministerstvo je državne dohodke za preteklo leto tako lepó postavilo, da je na koncu 1865. leta le 8 milijonov primanjkeve izkazalo, — al zmanjkalo je, kakor smo rekli, celih 80 milijonov! Sedanje ministerstvo noče svojega računa tako sukati; ono hoče kazati vse le tako, kakor je v resnici. Dolgá ima letošnje leto poplačati strašen znesek od 65 milijonov in 834.998 gld., ker do konca letošnjega leta se bo odrajtal dunajski banki vès dolg do kraja, in konec bode potem tudi tistemu nesrečnemu ažiju, ki je begal vso barantijo toliko let. Leta 1867 pa se bojo — ako ne pritisne kakošna vojska — zmanjšali državni stroški za 45 milijonov in 652.638 gold., primanjka se tedaj more tisto leto številiti le še na 28 milijonov 486.508 gld. — in tako se bo sčasoma cesarstvo izklopalo iz silnih stroškov, kateri so davke napeli tako, da je groza. Ministerstvo živo čuti, da kmetijstvo potrebuje polajšave v davkih najbolj in skrb mu bode, da otrese kmetijam to silno breme; al mahoma mu to ni mogoče. Da pa kmetijski gospodarji vidijo, da ga je resna volja, polajšati jim, kar je danes mogoče, je po njegovem nasvetu presvitli cesar dovolil, da od vseh nenavadnih priklad na zemljiščini in hišni davek se že letos odbije četrti del; v vsem skupaj bo ta odbitek znesel 4 milijone in 600.000 gold. Res, da to ni veliko; al saj znamenje je, da, ko je prejšnje ministerstvo zmiraj le više in više davke nakladalo, je sedanje začelo odjenjevati. Zemljiščini (gruntni) davki v vsem cesarstvu se za letos štejejo na 64 milijonov in 755.100 gold., hišni pa na 23 milijonov in 8950 gold. Ako pomislimo, da stroški za armado na suhem in na morji znašajo 80 milijonov gold., se pač vidi, da skor vès zemljiščini in hišni davek povzije armada, in da od znižanja stroškov za vojaštvo zavisí pred vsem polajšanje davkov. Da bi Avstrija skusila se v take razmere postaviti do družih držav, da bi manj rok bilo za puške, več pa kmetijstvo in obrtnijstvo, potem še le nam doide zdatna pomoč. Še zmiraj — pravi minister — je denarni stan cesarstva našega težaven; al vendar, če tudi v oči gledamo resnici, ne obupamo, da se v enih letih zboljša; naj se mu le ne delajo zapréke in zaupanje med ljudstvom ne podira zlasti po tistih, kateri le v tem iščejo sreče, da bi velika Nemčija kraljevala nad vsemi narodi našega cesarstva, za vse drugo pa jim je malo mar. „Mir hočem imeti s svojimi ljudstvi — to so zlate besede cesarjeve, v ktere prisega vsak, komur je Avstrija čez vse. — Cesarski ukaz od 22. decembra zapoveduje, da tak denar, ki ga kdo v nadlogah kot miloščino iz cesarskega ali deželnega zaklada dobí, se ne sme v prepoved ali sekucijo djati. — Tudi zahvalnico od galiciškega in istriškega deželnega zbora je cesar s posebnim zadovoljstvom sprejel. — Veliko radost je v Dalmaciji vzbudilo to, da národni mož profesor dr. Klaić je zopet postavljen v svojo službo, katero mu je „Verfassungsminister“ vzel! — V Dalmaciji in Istri pomanjkuje vode. — Na Angleškem vsaki teden po 5000 do 6000 živine za kugo zbolí. — Govor cesarja Napoleona na novega leta dan obeta svetu mir. Dobro!

Kursi na Dunaji 2. januarija.

5 % metaliki 62 fl. 75 kr.

Ažijo srebra 104 fl. 35 kr.

Narodno posojilo 66 fl. 05 kr.

Cekini 5 fl. — kr.